

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii privind sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8, alin. (2), lit. a) al Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, depusă de către avocatul Vitalie Zama, în interesele lui Ghenadie Pîrlîi,

*Dosarul nr. 3-37/24
nr. PIGD 2-25001605-01-3-06012025*

Neîntrunirea condițiilor stabilite la art. 12¹ din Codul de procedură civilă pentru admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

20 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea depusă de Vitalie Zama, în interesele lui Ghenadie Pîrlîi, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi ale Legii nr. 26 din 10 martie 2022,

Completul de judecată special pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Diana Stănilă, *judecători*,

Suduc Olesea, *grefier*

Cu participarea:

Reclamantului – Ghenadie Pîrlîi

Reprezentantului reclamantului – avocatului Vitalie Zama

Reprezentanților părâtei – avocatului Valeriu Cernei

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 30 decembrie 2024 Ghenadie Pîrlîi, reprezentat de avocatul Vitalie Zama a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de contestare împotriva Comisiei de evaluare a procurorilor, prin care a solicitat anularea deciziei Comisiei de evaluare a procurorilor nr. 29 din 18 decembrie 2024 cu privire la candidatura lui Ghenadie Pîrlîi, candidat la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor și dispunerea reevaluării de către Comisia de Evaluare a Procurorilor a candidaturii lui Ghenadie Pîrlîi, candidat la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.

2. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din data de 14 ianuarie 2025 s-a primit spre examinare în procedura contenciosului administrativ contestația formulată de către Ghenadie Pîrlîi, reprezentat de avocatul Vitalie Zama împotriva Comisiei de evaluare a procurorilor. Totodată s-a informat participanții că, contestația va fi examinată în ședință publică pe data de 04 februarie 2025, ora 10.30, sala 4 în incinta Curții Supreme de Justiție (str. Petru Rareș, 18 mun. Chișinău).

3. În data de 30 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Ghenadie Pîrlîi, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, a depus cerere, prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind excepția de

neconstituționalitate a prevederilor art. 8, alin. (2), lit. a) al Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

4. Din conținutul sesizării rezultă că obiectul sesizării este omisiunea legiuitorului de a reglementa „termenul de prescripție” la art. 8, alin. (2), lit. a) al Legii nr. 26 din 10 martie 2022, care prevede corespunderea candidatului criteriului de integritate etică dacă „nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial”.

5. În cadrul ședinței de judecată Ghenadie Pîrlîi, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, au solicitat admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, a art. 8, alin. (2), lit. a) al Legii nr. 26 din 10 martie 2022, referitor la termenul de prescripției, susținem cererea așa cum a fost formulată.

6. Reprezentantul Comisiei de evaluare a procurorilor, Valeriu Cernei a solicitat respingerea sesizării, susținând că aceste prevederi legale nu sunt aplicabile cazului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Articolul 14 alin. (6) din Legea nr.26/2022 stipulează că:

„Cererea de contestare a deciziei Comisiei de evaluare se judecă în conformitate cu procedura prevăzută în Codul administrativ, cu excepțiile stabilite prin prezenta lege, și nu are efect suspensiv asupra deciziilor Comisiei de evaluare, alegerilor sau concursului la care participă candidatul respectiv.”

8. Art. 195 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

9. Art. 121 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

10. Analizând cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității unor prevederi legale, în raport cu normele de drept relevante speței deduse judecătii, Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

11. Completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție observă că reclamantul și reprezentantul acestuia contestă la Curtea Constituțională prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022, și anume sintagma „Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă: a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională ... a procurorilor...”, sub aspectul că legiuitorul a omis să reglementeze „termenul de prescripție”, iar drept consecință lipsa termenelor de prescripție din articolul menționat supra.

12. Anterior, prin decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023, Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea unor prevederi din Legea nr. 26/2022, inclusiv a art. 8 alin. (2) lit. a).

13. În pofida faptului că, decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 nu abordează direct problema termenului de prescripție în evaluarea integrității etice, raționamentele Curții sugerează că o astfel de omisiune legislativă nu constituie, în sine, o problemă de constituționalitate.

14. Chiar dacă în decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 Curtea Constituțională nu a abordat explicit problema termenului de prescripție, aceasta a subliniat importanța clarității și previzibilității normelor juridice. În contextul evaluării integrității etice, lipsa unui termen de prescripție ar putea ridica probleme de previzibilitate, însă Curtea nu a considerat că acest aspect constituie, în sine, o problemă de constituționalitate.

15. În acest sens Curtea a recunoscut marja largă de apreciere a legiuitorului în stabilirea criteriilor și procedurilor de evaluare a candidaților pentru funcții publice, inclusiv în ceea ce privește standardele de integritate etică. Astfel, absența unui termen de prescripție poate fi văzută ca o opțiune legislativă menită să asigure o evaluare cât mai cuprinzătoare a integrității candidaților.

16. Mai mult ca atât, în §122 Curtea a notat că decizia de a candida pentru ocuparea acestor funcții prezumă faptul că candidatul a cunoscut condițiile stabilite de textul contestat și a admis că va fi verificat din perspectiva respectării criteriilor de integritate etică și financiară stabilite de lege „în ultimii 15 ani”. Depunerea cererii de a candida presupune și acordul voluntar de a fi supus evaluării integrității, precum și convingerea fiecărui candidat că a respectat în această perioadă criteriile de integritate prevăzute pentru funcția la care aspiră.

17. În paragraful 122, Curtea Constituțională subliniază că decizia de a candida pentru ocuparea unui post în cadrul organelor de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor presupune cunoașterea condițiilor legale, inclusiv a celor referitoare la criteriile de integritate etică și financiară. Astfel, candidatul acceptă implicit că va fi supus unei evaluări din perspectiva respectării acestora în ultimii 15 ani.

18. Aplicând acest raționament se deduce că, decizia de a candida presupune că fiecare candidat cunoaște în mod explicit condițiile de evaluare, inclusiv faptul că va fi verificat pentru respectarea criteriilor de integritate pe o perioadă de până la 15 ani. Prin urmare, candidatul își asumă responsabilitatea că orice faptă care nu respectă aceste criterii, chiar și dacă este mai veche de 15 ani, poate fi luată în considerare în cadrul evaluării.

19. Evaluarea pe o perioadă de 15 ani este o opțiune a legiuitorului, care are în vedere faptul că integritatea unui candidat trebuie evaluată pe o perioadă extinsă pentru a asigura că aceștia nu au comis fapte care ar putea afecta încrederea publicului în sistemul de justiție. Astfel, acest termen este parte integrantă a procedurii de evaluare, iar candidatul, prin depunerea candidaturii, acceptă această evaluare.

20. Având în vedere că procesul de evaluare a integrității este transparent și se bazează pe criterii publicate, candidatul are oportunitatea să se apere și să justifice orice faptă considerată relevantă în perioada respectivă. Astfel, nu există o incertitudine privind aplicarea criteriilor, iar faptul că legea nu include un termen de prescripție nu afectează drepturile fundamentale ale candidatului, întrucât acesta a fost informat și a consimțit la procesul evaluării.

21. În această ordine de idei, cererea depusă de Ghenadie Pîrlui, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale urmează a fi respinsă, în condițiile în care §122 din decizia de inadmisibilitate nr. 42 din 06 aprilie 2023 a Curții Constituționale abordează termenul pentru care candidatul la

funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor urmează a fi verificat din perspectiva respectării criteriilor de integritate etică și financiară stabilite de lege „în ultimii 15 ani”.

22. Cu atât mai mult, lui Ghenadie Pîrlîi potrivit deciziei nr. 29 din 18 decembrie 2024, Comisia de evaluare a procurorilor i-a imputat necorespunderea criteriului de integritate etică specificat la articolul 8 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, deci norma pentru care se cere ridicarea excepției de neconstituționalitate nu urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei.

23. În conformitate cu art. 14 alin.(6), din Legea privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 26 din 10 martie 2022, art. 195 și art. 230 din Codul administrativ, precum în a art. 12¹ din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL DE JUDECATĂ SPECIAL, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de către avocatul Vitalie Zama, în interesele lui Ghenadie Pîrlîi, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității a unor prevederi din articolul 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor din 10 martie 2022.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă